V. YILDIZ SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ 13-15 Aralık 2018

"Belirli bir kurala göre artan veya azalan sayı örüntüleri oluşturur ve kuralını açıklar." Matematik kazanımı ve "Başkalarının haklarına saygı gösterme" değerini Yaratıcı Drama ile öğrenen öğrencilerin görüşleri

Esra Yılmaz[1]
Mustafa Yeşilyurt[2]
Cevdet Şanlı[3]

Özet

Başkalarının haklarına saygı göstermeme öğrenciler arasında yaygın olarak gözlemlenen bir demokrasi problemidir. Bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi uygulanarak, öğretmenlere sınıflarındaki en önemli demokrasi problemi sorulmuş, "Başkalarının haklarına saygı göstermeme" tespit edilmiştir. Öğrencilere yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile ön test uygulandı. Matematik dersinde "Belirli bir kurala göre artan veya azalan sayı örüntüleri oluşturur ve kuralını açıklar" kazanımı ile birlikte Yaratıcı drama çalışması yapıldı. Uygulama sonrasında çalışmaya katılan öğrencilere yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile son test yapılmıştır. Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda "Belirli bir kurala göre artan veya azalan sayı örüntüleri oluşturur ve kuralını açıklar." Matematik kazanımı ve "Başkalarının haklarına saygı gösterme" değerini Yaratıcı drama ile öğrenen öğrencilerin çok eğlendiği, konuyu daha iyi anladıkları, başkalarının haklarına saygı göstermeleri gerektiğini düşündükleri, Yaratıcı dramayı çok faydalı buldukları, hem eğlenip hem de öğrendikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, haklara saygı, yaratıcı drama, matematik, örüntü

[1]Esra Yılmaz, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sınıf Öğretmenliği Tezsiz Y.L.

[2]Doç. Dr. , Mustafa Yeşilyurt, Yıldız Teknik Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü,Sınıf Eğitimi A.B.D

[3]Dr. Öğrt. Üyesi, Cevdet Şanlı, Yıldız Teknik Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi A.B.D

V. YILDIZ SOCIAL SCIENCES CONGRESS 13-15 December 2018

The opinions of the students who learned Creative Drama with the mathematics acquisition of "forms the number patterns which increase or decreasede pending on specific rules and explains the rule" and the value of "to show respect the rights of other people"

Abstract

The most common observed problem of democracy among students is not to respect to the rights of other people. In this research, by applying semi-structured interview method, teachers were asked to answer the question of what is the most important democracy problem in their class and at the result of the given answers, "not to respect the rights of other people" is detected. The students were pre-tested by semi-structured interview method. In mathematics course, with the acquisition of "forms the number patterns which increase or decrease depending on specific rules and explains the rule" creative drama study made.After the application, with the semi-structured interview method, the final test were given to the students who participated in the study. According to opinions of the students, the following results have been achieved. Students who learned creative drama with the mathematics acquisition of "forms the number patterns which increase or decrease depending on specific rules and explains the rule" and the value of "to show respect the rights of other people" had a lot of fun, they understood the chapter better, they thought that they should respect other people rights and they found Creative Drama very useful. Also they had both fun and learned.

Keywords: Democracy, respect for rights, creative drama, mathematics, pattern

Giriş

Matematik dersi genel olarak soyut kavramları içermektedir. Bu yönüyle sayısal becerilerin öğrencilere kazandırılmasında öğretmenler çeşitli zorluklar yaşayabilmektedir. Bu zorlukların ortadan kaldırılması için kavramları somut hale getirilebilmesine olanak sağlayan araç-gereçkullanılması kadar aktif öğretim yöntemlerinin kullanılması da etkili bir matematik öğretimi için önemli olanaklar sunabilir (Gedik ve Aykaç, 2017). Matematiği sevmeyen ve matematikten korkan, matematik kaygısı taşıyan öğrencilere yaratıcı drama kullanarak öğretim yapılması ve öğrenci üzerinde etkilerinin ne olacağına değinilmektedir. Yaparak yaşayarak öğrenme öğrencilerin öğrendiği bilgilerin daha kalıcı olmasını sağlar. Öğrenci etkin olacağından öğrenci sıkılmaz ve dersler zevkli geçer. Yaratıcı drama öğrencinin sosyalleşmesini sağlar, dinlemeyi ve kendini ifade edebilme becerilerini, en önemlisi de yaratıcılığını geliştirir. Bunlar matematik dersi için çok önemlidir (Özsoy ve Yüksel, 2007).

Dünyadaki tüm eğitim sistemlerinin amaçlarına baktığımızda öğrencinin/bireyin bilgi birikimini artırmaya, gelecekteki ve şimdiki yaşantısında başarıya ulaştırmaya yönelik çalışmalara odaklandığını görürüz. Bu durum çok yönlü zeka çalışmalarında, yapılandırıcı yaklaşımlarda, bireyin yaratıcılığını geliştirme, bilgiye ulaşma yollarını öğretme, sağlıklı, uyumlu kişilik gelişimini sağlama, öğrenciyi edilgen öğrenme ortamlarından uzaklaştırıp daha etken ortamlarda öğrenmesini sağlama gibi sorunsalların çözümü demektir. Bu çözümde etkili alanlardan biri üç boyutu (amaç, araç ve sanat eğitimi) ile birlikte yaratıcı dramadır(Adıgüzel, 2007). Yaratıcı dramanın matematik eğitiminde kullanılması oyun ve harekete dayalı bir öğrenme ortamı sunduğundan, öğrencilerin aktif öğrenen olmalarına katkı sağlayabilir (Biricik, 1999; Uysal 1996). Yaparak yaşayarak öğrenmenin eğitimde başarıyı arttırdığı bilinmektedir. Yaratıcı drama da yaparak yaşayarak öğrenmenin kullanıldığı öğrenmeler yaratabilmektedir. (Gönen ve Dalkılıç, 1998; Güven, 1995; Özsoy 2003; Akt. Erdoğan, 2008). Mirasyedioğlu'na (1998) göre matematik kavramları üzerine düşünerek işleyip sonuç çıkarma yerine salt problem çözmeye dayalı bir matematik eğitimi öğrencilerin matematik başarısını olumsuz etkileyebilmektedir. Ayrıca çocuklar daha okula başlamadan önce oyunlar içinde çok çeşitli öğrenmeleri rahatlıkla gerçekleştirmektedirler. Yaratıcı drama içerisinde de oyun önemli bir yere sahiptir. Özellikle oyun, ısınma ve değerlendirme bölümlerin büyük kısmını oluşturur. Adıgüzel'e (2010) göre yaratıcı drama oyunun bütün özelliklerini taşımaktadır. Aksoy (2010) oyun destekli öğrenmelerin öğrencilerin matematik dersinde kazanımlara ilişkin başarılarını olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir.

Watson'a (2012) göre pek çok çocuk okul dışında değerleri öğrenebilmektedir. Ancak okul bu değerleri anlamlandırmada büyük rol oynamaktadır. Bu nedenle okul ve sınıf ortamları ömür boyu sürecek iyi bir değer eğitimi alışkanlığı kazanma adına bireylere sürekli bir öğrenme ve uygulama fırsatı sunabilmektedir. Bu bağlamda özellikle ilkokul çağlarının, yaşamda gerekli olan temel bilgi ve becerilerin yanında, temel değer ve tutumların da kazandırılması için önemli bir eğitim kademesi olduğu ortaya çıkmaktadır (Doğanay ve Sarı, 2004). Bolay'a (2007) göre çocuklar değerleri ne kadar içselleştirirse o kadar benimser ve önem verirler. Çocuklara değerler sistemini benimsetmek için en iyi vasıta, onların düzenli bir şekilde günlük faaliyetlerimize katılmalarını temin etmek, çeşitli oyunlarla ve yaklaşımlarla onların dünyasına nüfuz etmek, onlarla ilişkilerde özen göstermektir. Değer eğitiminde kullanılabilecek yöntemler arasında diğer yöntemleri de içeriğinde barındıran, uygun şartların sağlanması durumunda tüm konuların öğretiminde kullanılabilen ve yaşantılara dayalı öğrenme, hareket yolu ile öğrenme, aktif öğrenme, etkileşim yolu ile öğrenme, sosyal öğrenme, tartışarak öğrenme, keşfederek öğrenme, duygusal öğrenme, işbirliği kurarak öğrenme ve kavram öğrenme gibi öğrenme türlerini içeren (Önder, 2001) yaratıcı drama yönteminin oldukça uygun ve etkili bir yöntem olduğu bilinmektedir. Çünkü yaratıcı drama yöntemi doğası gereği tartışma, grupla çalışma, rekabet, şarkı, şiir kullanımı, hikâye oluşturma gibi öğrenme sürecinin verimliliğini arttırabilecek etkinliklerle geliştirilmektedir. Ayrıca değerlerin duyuşsal yönü göz önüne alındığında, yaparak yaşayarak öğrenmeye olanak sağlaması ve yaşantıları davranışa dönüştürmede etkili olması bakımından da yaratıcı dramanın değer öğretiminde etkili bir yöntem olduğunu söylemem mümkündür (Aykaç, 2014).

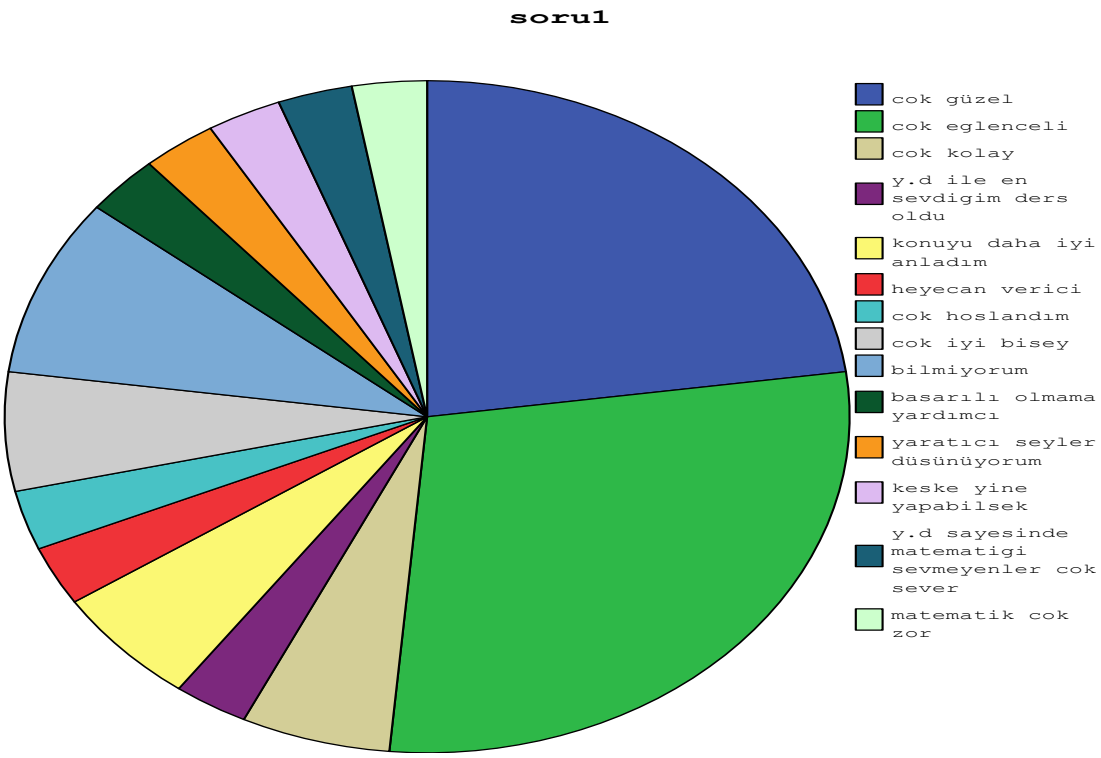
Bu araştırmanın amacı, "Belirli bir kurala göre artan veya azalan sayı örüntüleri oluşturur ve kuralını açıklar." Matematik kazanımı ve "Başkalarının haklarına saygı gösterme" değerini yaratıcı drama ile öğrenen öğrencilerin görüşlerini ortaya çıkarmaktır.

Yöntem

Bu çalışma 2018-2019 eğitim öğretim yılı ilk döneminde, İstanbul ili Bağcılar ilçesinde bir devlet okulunda 4. sınıfta öğrenim görmekte olan 35 öğrenci ile uygulanmıştır. Öğrencilere yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile "Belirli bir kurala göre artan veya azalan sayı örüntüleri oluşturur ve kuralını açıklar." Matematik kazanımı ve "Başkalarının haklarına saygı gösterme" değeri ile ilgili ön test uygulanmıştır. Ön test uygulaması sonrasında yaratıcı drama etkinliği yapılmıştır. Uygulamadan sonra öğrencilerin uygulama sürecini değerlendirmeye yönelik görüşlerini almak üzere "Matematik dersinin Yaratıcı Drama ile gerçekleştirilmesi hakkında neler düşünüyorsun?", "Konunun Yaratıcı Drama ile işlenmesi sana neler kazandırdı?", "Başkalarının haklarına saygı gösterme konusunda neler düşünüyorsun?", "Yaratıcı Drama "Başkalarının haklarına saygı gösterme" konusunda sana neler kazandırdı?" ve "Yaratıcı Drama ile ilgili düşüncelerin nelerdir?" maddelerinden oluşan son test uygulanmıştır.

Bulgular

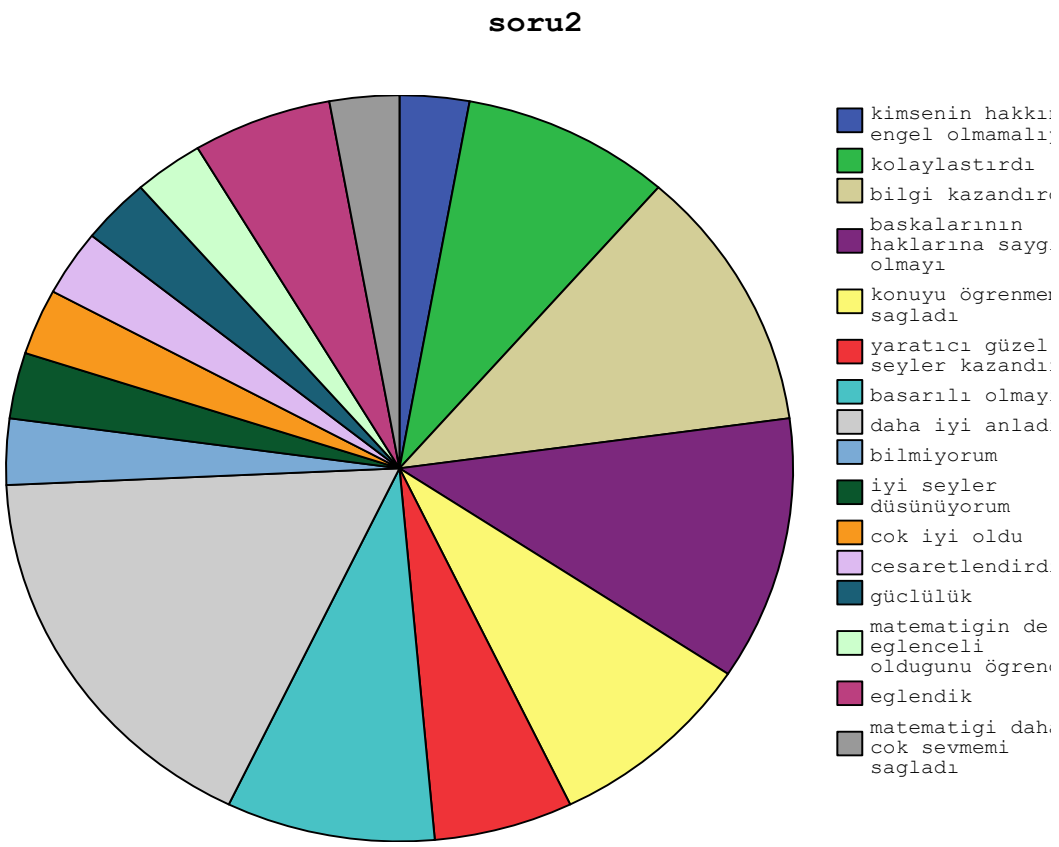
Grafik 1: Öğrencilerin son testte "Matematik dersinin Yaratıcı Drama ile gerçekleştirilmesi hakkında neler düşünüyorsun?" sorusuna verdikleri cevaplara ilişkin analiz sonuçları

Grafik 1 'e bakarak öğrencilerin en çok "çok eğlenceli" cevabını verdikleri görülmüştür. İkinci sırada "çok güzel", üçüncü sırada "bilmiyorum" ve dördüncü sırada "çok

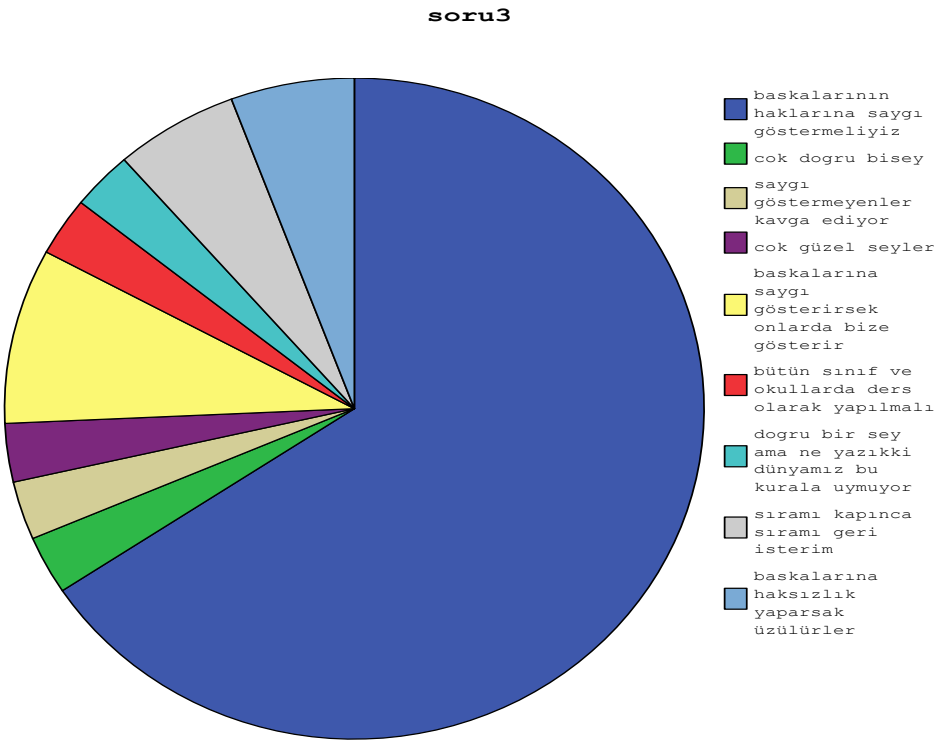
kolay", "konuyu daha iyi anladım", "çok iyi bişey" cevapları verilmiştir. "y.d ile en sevdiğim ders oldu", "heyecan verici", "çok hoşlandım", "başarılı olmama yardımcı", "yaratıcı şeyler düşünüyorum", "keşke yine yapabilsek", "y.d sayesinde matematiği sevmeyenler çok sever", "matematik çok zor" cevapları ise birer kere verilmiştir.

Grafik 2: Öğrencilerin son testte "Konunun Yaratıcı Drama ile işlenmesi sana neler kazandırdı?"sorusuna verdikleri cevaplara ilişkin analiz sonuçları

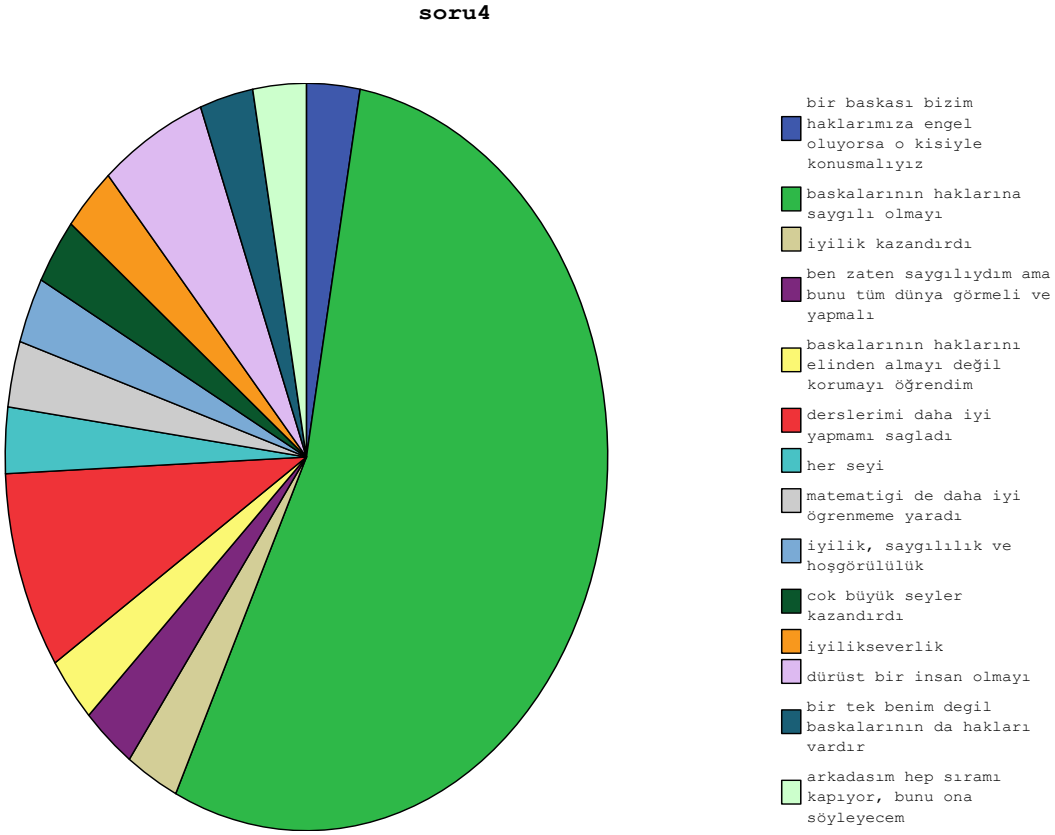
Grafik 2 'ye bakarak öğrencilerin en çok "daha iyi anladım" cevabını verdikleri görülmüştür. İkinci sırada "bilgi kazandırdı" ve "başkalarının haklarına saygılı olmayı", üçüncü sırada "kolaylaştırdı"," başarılı olmayı"ve "konuyu öğrenmemi sağladı", dördüncü sırada "yaratıcı güzel şeyler kazandırdı", "eğlendik"cevapları verilmiştir. "kimsenin hakkına engel olmamalıyız", "daha iyi anladım", "bilmiyorum", "iyi şeyler düşünüyorum", "çok iyi oldu", "cesaretlendirdi", "güçlülük", "matematiğin de eğlenceli olduğunu öğrendim", "matematiği daha çok sevmemi sağladı" cevapları ise birer kere verilmiştir.

Grafik 3: Öğrencilerin son testte "Başkalarının haklarına saygı gösterme konusunda neler düşünüyorsun?" sorusuna verdikleri cevaplara ilişkin analiz sonuçları

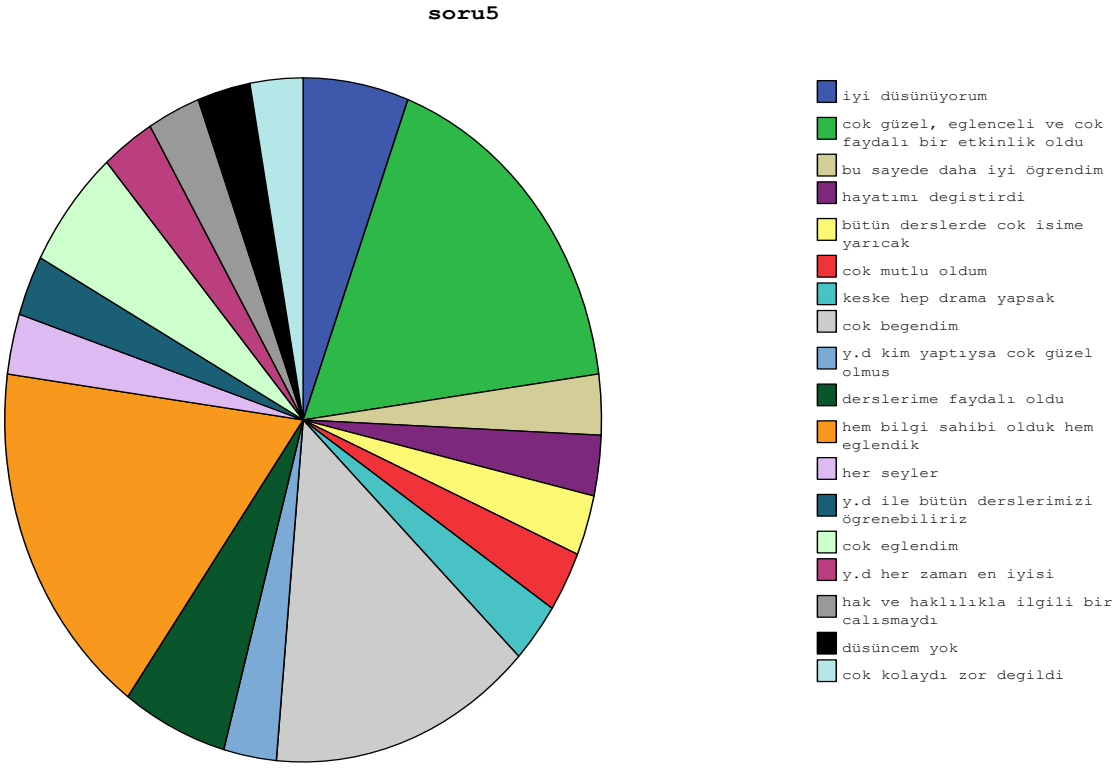
Grafik 3 'e bakarak öğrencilerin en çok "başkalarının haklarına saygı göstermeliyiz" cevabını verdikleri görülmüştür. İkinci sırada "başkalarına saygı gösterirsek onlarda bize gösterir", üçüncü sırada "sıramı kapınca sıramı geri isterim"ve " başkalarına haksızlık yaparsak üzülürler" cevapları verilmiştir. "çok doğru bir şey", "saygı göstermeyenler kavga ediyor", "çok güzel şeyler", "bütün sınıf ve okullarda ders olarak yapılmalı", "doğru bir şey ama ne yazıkki dünyamız bu kurala uymuyor" cevapları ise birer kere verilmiştir.

Grafik 4:Öğrencilerin son testte"Yaratıcı Drama "Başkalarının haklarına saygı gösterme" konusunda sana neler kazandırdı?" sorusuna verdikleri cevaplara ilişkin analiz sonuçları

Grafik 4 'e bakarak öğrencilerin en çok "başkalarının haklarına saygılı olmayı" cevabını verdikleri görülmüştür. İkinci sırada "derslerimi daha iyi yapmamı sağladı", üçüncü sırada "dürüst bir insan olmayı" cevapları verilmiştir. "bir başkası bizim haklarımıza engel oluyorsa o kişiyle konuşmalıyız", "iyilik kazandırdı", "ben zaten saygılıydım ama bunu tüm dünya görmeli ve yapmalı", "başkalarının haklarını elinden almayı değil korumayı öğrendim", "her şeyi", "matematiği de daha iyi öğrenmeme yaradı", "iyilik, saygılılık ve hoşgörülülük", "çok büyük şeyler kazandırdı", "iyilikseverlik", "bir tek benim değil başkalarının da hakları vardır", "arkadaşım hep sıramı kapıyor, bunu ona söyleyeceğim" cevapları ise birer kere verilmiştir.

Grafik 5:Öğrencilerin son testte"Yaratıcı Drama ile ilgili düşüncelerin nelerdir?" sorusunaverdikleri cevaplara ilişkin analiz sonuçları

Grafik 5 'e bakarak öğrencilerin en çok "çok güzel, eğlenceli ve çok faydalı bir etkinlik oldu" ve "hem bilgi sahibi olduk hem eğlendik" cevabını verdikleri görülmüştür. İkinci sırada "çok beğendim" ve üçüncü sırada "derslerime faydalı oldu","çok eğlendim" ve "iyi düşünüyorum" cevapları verilmiştir. "bu sayede daha iyi öğrendim", "hayatımı değiştirdi", "bütün derslerde çok işime yarayacak", "çok mutlu oldum", "keşke hep drama yapsak", "y.d'yi kim yaptıysa çok güzel olmuş", "her şeyler", "y.d ile bütün derslerimizi öğrenebiliriz", "y.d her zaman en iyisi", "hak ve haklılıkla ilgili bir çalışmaydı", "düşüncem yok", "çok kolaydı zor değildi" cevapları ise birer kere verilmiştir.

SONUÇ

1. ÖğrencilerMatematik dersinin Yaratıcı Drama ile gerçekleştirilmesinin çok eğlenceli olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır.
2. Öğrenciler konunun Yaratıcı Drama ile işlenmesinin daha iyi anlamalarını sağladıklarını belirtmiştir.
3. Öğrencilerin başkalarının haklarına saygı gösterme konusunda farkındalıklarının olduğu ortaya çıkmıştır.
4. Öğrenciler üzerinde Yaratıcı Drama'nınbaşkalarının haklarına saygı gösterme konusunda zaten farkındalık sahibi oldukları için fazla bir etkisi olmadığı görülmüştür.
5. Öğrencilerin Yaratıcı Drama ile ilgili düşüncelerinin ise birinci derecede çok güzel, eğlenceli ve çok faydalı olduğu yönündedir.

KAYNAKÇA

Adıgüzel, H.Ö. (2007). Yaratıcı Drama (Okulöncesinde Drama ve İlköğretimde Drama) Derslerine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirilmesi. Yaratıcı Drama Dergisi 2007, Cilt 1 Sayı 2

Adıgüzel, Ö. (2010). Eğitimde yaratıcı drama. Ankara: Natural Yayıncılık.

Aksoy, C.N.(2010). Oyun destekli matematik öğretimin ilköğretim 6.sınıf öğrencilerin kesirler konusundaki başarı, başarı güdüsü, öz-yeterlik ve tutumlarının gelişimlerine etkisi Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Aykaç, M. (2014). Thevaluesadoptedbyindividualsreceivingdifferentlevels of creative drama education. International Journal of AcademicResearch, 6(1), 240-252.

Biricik, G. (1999). İlköğretim 2. sınıf matematik öğretiminde aktif etkileşimli öğrenme yaklaşımının öğrenci başarısına etkisi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bolay, S. H. (2007). Değerlerimiz ve günlük hayat. Değerler Eğitimi Merkezi Dergisi, 1(1), 12-19. http://www.dem.org.tr/dem_dergi/1/dem1mak3.pdf sayfasından erişilmiştir.

Doğanay, A., & Sarı, M. (2004). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerine temel demokratik değerlerin kazandırılma düzeyi ve bu değerlerin kazandırılması sürecinde açık ve örtük programın etkilerinin karşılaştırılması. Kuram ve Uygumada Eğitim Yönetimi, 10(39), 356-383.

Gedik, Ö. ve Aykaç, N. (2017). Matematik Derslerinde Kullanılan Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencilerin Farklı Öğrenme Düzeylerine ve Öz-yeterlik Algılarına Etkisinin Belirlenmesi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2017; 13(1): 152-165

Gönen, M. ve Dalkılıç, N. (1998). Çocuk eğitiminde drama. İstanbul: Epsilon Yayınları.

Mirasyedioğlu, Ş. (1998). Temel Matematik 1. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

Önder, A. (2001). Yaşayarak öğrenme için eğitici drama: Kuramsal temellerle uygulama teknikleri ve örnekleri. İstanbul: Epsilon.

Özsoy, N. ve Yüksel, S. (2007). Matematik Öğretiminde Drama. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi,21:32-36

Özsoy, N. (2003). İlköğretim matematik derslerinde yaratıcı dramanın kullanılması. Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 5, 112–119.

Uysal, Ö. (1996). Eğitim sürecine etkin öğrenci katılımının öğrenme sonuçlarına etkisi Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Watson, M. (2012). Thechilddevelopmentproject: Buildingcharacterbybuildingcommunity. Action in TeacherEducation, 20(4), 59-69.